

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.7.2002
KOM(2002) 436 endelig

2002/0192 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om yderligere makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Efter de politiske og demokratiske forandringer i Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRJ) i oktober 2000 har de jugoslaviske myndigheder gjort store fremskridt med at genetablere forbindelser med internationale organisationer og især med at normalisere landets økonomiske forbindelser med multilaterale og officielle bilaterale kreditorer. FRJ genindtrådte i IMF i december 2000. I første halvår 2001 blev FRJ medlem af EBRD og overtog den tidligere Socialistiske Forbundsrepublik Jugoslaviens medlemskab af Verdensbanken. I oktober 2001 afviklede FRJ sine udeståender med den Europæiske Investeringsbank (EIB), og dermed blev det muligt at inddrage FRJ i EIB's garantimandat for eksterne foranstaltninger samt derefter at indlede de første långivningstransaktioner for investeringsprojekter. I november 2001 indgik FRJ en aftale med kreditorerne i Paris-klubben, hvorefter nutidsværdien af de udestående forpligtelser til kreditorerne i Paris-klubben (ca. 4 500 mio. USD ultimo 2001) i to faser nedskrives med 66 %. Første fase (51 %) fik virkning i begyndelsen af maj 2002, da IMF's bestyrelse godkendte et treårigt udvidet arrangement til støtte for FRJ's økonomiske program i perioden 2002-2005. Anden fase får virkning, når IMF-programmet er gennemført (forventes i marts 2005). Der sker stadig forhandlinger med kreditorerne i London-klubben om at afvikle FRJ's udestående finansielle forpligtelser over for kommercielle kreditorer (ca. 2 800 mio. USD ultimo 2001).

De politiske begivenheder spiller en væsentlig rolle med hensyn til udviklingen af det økonomiske miljø. Beograd-aftalen om omstrukturering af forbindelserne mellem Serbien og Montenegro blev underskrevet medio marts 2002 af præsident Kostunica og begge republikkers myndigheder. Deri fastlægges en overordnet ramme for omstrukturering af forbindelserne mellem Serbien og Montenegro, og dokumentet har i mellemtiden fået opbakning fra både det føderale og republikkernes parlament. Det er yderst vigtigt, at Beograd-aftalen gennemføres til fulde, hvis FRJ skal kunne gøre fremskridt med EU's stabiliserings- og associeringsproces. Et nyt forfatningscharter, som endnu ikke er vedtaget, burde skabe klarhed om statens institutionelle struktur. På denne baggrund må landets politiske ledere leve op til deres forpligtelse til at harmonisere deres politik og opnå et indre marked og en fælles handels- og toldpolitik, hvilket er nødvendigt, hvis der skal ske yderligere tilnærmelse til EU.

Siden oktober 2000 har myndighederne i FRJ skabt betydelige resultater med at genoprette den makroøkonomiske stabilitet. Valuta-, pris- og handelssystemerne er blevet liberaliseret, og markedstilliden forbedret. Der er taget vigtige juridiske og reguleringsmæssige initiativer til at omstrukturere økonomien, bl.a. er der skabt fornuftige og gennemsigte rammer for privatiseringsprocessen, og der er vedtaget en ny banklovgivning. Der er ligeledes sket pæne fremskridt med at styre de offentlige udgifter, og skattepolitikken er blevet indrettet til lavere satser og et bredere opkrævningsgrundlag, hvilket medfører forbedret skatteopkrævning.

Ud over generel fællesskabsbistand fra CARDS-programmet (434 mio. EUR i 2000 og 2001 med planer om 195 mio. EUR i 2002) har Fællesskabet støttet FRJ's økonomiske reformer med makrofinansiel bistand på 345 mio. EUR i forbindelse med IMF's stand-by program, der blev vedtaget i juni 2001. Den 16. juli 2001 besluttede Rådet at bevilge FRJ makrofinansiel bistand på op til 300 mio. EUR¹. Den 10. december 2001 ændrede Rådet denne beslutning

¹ Afgørelse 2001/549/EF (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 36).

ved at øge støtteelementet fra 75 mio. EUR til 120 mio. EUR, hvorefter den samlede bistand udgjorde 345 mio. EUR². Efter at alle FRJ's forpligtelser over for EIB og De Europæiske Fællesskaber var blevet afviklet (i alt 232 mio. EUR), blev den første del af bistanden på 260 mio. EUR (225 mio. EUR i lån og 35 mio. EUR i gaveelement) frigivet i oktober 2001. Anden rate (gaveelement) på 40 mio. EUR blev overdraget i januar 2002 efter en tilfredsstillende vurdering af konditionalitetsprincippet og underskrivelse af et supplerende aftalememorandum, hvori der blev gjort rede for de økonomiske og strukturelle politiske betingelser for betalingen af tredje rate (gaveelement) på 45 mio. EUR. I april 2002 gennemgik Kommissionens tjenestegrene den seneste økonomiske og strukturelle udvikling, især de fremskridt, som myndighederne i FRJ havde opnået med de betingelser, der indgik i det supplerende aftalememorandum. Det blev konstateret, at et stort antal betingelser var opfyldt, og der blev indgået aftale med myndighederne om en række yderligere foranstaltninger, før tredje og sidste rate kan udløses. I mellemtiden er betingelserne i det supplerende aftalememorandum blevet opfyldt tilfredsstillende, og tredje rate er blevet åbnet i begyndelsen af juli.

På trods af imponerende fremskridt med stabilitet og reformer siden udgangen af 2000 venter der fortsat væsentlige økonomiske udfordringer, som myndighederne i FRJ agter at tage sig af i forbindelse med det nye IMF-program. De økonomiske betingelser er komplicerede med BNP på historisk lavt niveau og et erhvervsliv, der ikke klarer sig godt. Der er behov for at fortsætte med en aktiv reformproces, så der kan dannes grundlag for vedvarende vækst og jobskabelse. Især skal der sættes ind med omstrukturering af et stort set insolvent, afkapitaliseret og overbemandet offentligt erhvervsliv. Der er behov for yderligere foranstaltninger til at modernisere et svagt bankvæsen, der udviser ringe resultater. Det er nødvendigt med nye og betydelige investeringer for at modernisere en forfalden infrastruktur, som i mange år ikke er blevet vedligeholdt.

Der er tillige eksterne udfordringer for den jugoslaviske økonomi, selv efter at Paris-klubben enedes om en omfattende gældssanering, og på trods af at IFI har ydet væsentlig finansiel bistand. De væsentlige finansieringskrav, som fortsat eksisterer, vil derfor stadig betyde en væsentlig byrde for betalingsbalancen. Ifølge prognoserne fra IMF vil den jugoslaviske økonomi fortsat satse på offentlig finansiering, idet den private finansiering ganske vist er for opadgående, men stadig langt fra tilstrækkelig til at dække finansieringsbehovet på mellemlang sigt.

Under disse omstændigheder og efter at have hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg foreslår Kommissionen nu Rådet at vedtage en afgørelse om yderligere makrofinansiel bistand til FRJ.

2. SENESTE ØKONOMISKE RESULTATER

Den reale BNP i FRJ anslås til at være steget 5,5 % i 2001 (inkl. 3,5 % i Montenegro), hvilket var noget mere end forventet, og hvilket overvejende skyldes stigende landbrugsproduktion (20-25 %) og øget aktivitet inden for tjenesteydelser. Industriproduktionen har udvist ringe resultater i 2001, og i de første to måneder var industriproduktionen 4,7 % lavere end i samme periode året før.

I Serbien var inflationen ved årets udgang faldet væsentligt (fra 115 % ultimo 2000 til 39 % ultimo 2001) på trods af stigende elpriser og indirekte skatter; den underliggende

² Afgørelse 2001/901/EF (EFT L 334 af 18.12.2001, s. 30).

inflationsrate anslås til 15 %. I de første tre måneder i 2002 lå den månedlige inflation gennemsnitlig på 0,8 %, hvilket giver ca. 10 % på årsbasis, som ligger betydelig lavere end målet på 20 %. Ved udgangen af 2001 lå inflationen i Montenegro omkring 24 %, hvilket ligger over målet på 15 %, men lavere end i Serbien. Fastfrysning af reallønnen i den offentlige sektor har tydeligvis bidraget til at mindske inflationen, og de jugoslaviske myndigheder har aftalt med IMF, at lønningerne i den offentlige sektor i 2002 holdes på samme niveau i forhold til BNP.

Det konsoliderede statsregnskab i FRJ udviste et kontantunderskud før tilskud på omkring 1,3 % af BNP i 2001 (ca. 140 mio. USD) sammenlignet med et revideret program mål på 4 %. Dette tal inkluderer et underskud i Montenegro (før tilskud) på omkring 5 % af republikkens BNP. Kontantunderskuddet, som var væsentlig lavere end programmeret, skyldes til dels øgede indtægter som følge af den skattepolitik, der blev gennemført i første halvår af 2001 (omsætningsskatter og bruttoindkomstskat). Men overvejende afspejler resultatet de foranstaltninger, der blev truffet for at mindske udgifterne drastisk i takt med forsinkelserne i at fremskaffe indtægter fra privatisering og finansiel bistand fra udlandet. Underskuddet blev finansieret ved indenlandsk gældsætning (0,6 % af BNP som planlagt) og udenlandsk finansiering (0,8 % af BNP i forhold til de 2,1 %, som var programmeret). I overensstemmelse med et holdbart udgiftsniveau udviser FRJ's konsoliderede budget for 2002 et forventet underskud på 5,6 % af BNP, som skal finansieres gennem indenlandsk låntagning (0,6 % af BNP), privatiseringsindtægter (1,4 %) og udenlandsk bistand (3,6 %).

Kursen på dinar (YUD) lå nogenlunde stabilt omkring 59 YUD per euro, hvilket afspejler den stramme valuta- og skattepolitik i Serbien gennem 2001 og en positiv udvikling på betalingsbalancen. Underskuddet på de løbende poster (før tilskud) var betydelig lavere end oprindelig antaget (10,9 % i stedet for 14,6 %), selv om importen steg mere end forventet (med 30 % i stedet for 21 %), og eksporten var marginalt lavere end prognosticeret. Forbedringen skyldes højere indbetalinger fra udlandet end forventet. Den jugoslaviske nationalbanks bruttovalutareserver udgjorde 1 200 mio. USD ultimo 2001 (sammenlignet med 605 mio. USD ved årets begyndelse), hvilket svarer til 2,4 måneders import, og steg yderligere med 160 mio. USD i de første to måneder i 2002. Det vil imidlertid stadig være en væsentlig udfordring at bevare den jugoslaviske økonomis eksterne funktionsdygtighed. Væsentlige finansieringskrav, overvejende i form af renter og afdrag på gæld, og behovet for at opbygge valutareserverne vil fortsat betyde en væsentlig byrde for betalingsbalancen.

3. RAMMERNE FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK PÅ MELLEMLANG SIGT

3.1. Skitsering af de vigtigste policy-mål for 2002 – 2005

Rammerne for den mellemlange økonomiske politik i FRJ er udstukket i den udvidede treårsaftale med IMF, som blev vedtaget af bestyrelsen den 13. maj 2002. Myndighederne forventer, at den årlige realvækst stiger til omkring 5 % i 2003 – 2005 i forhold til 4 % i 2002. Det er målet, at inflationen ved udgangen af 2004 skal være faldet til 8 % i Serbien (fra 20 % i 2002 og 12 % i 2003) og til 12 % ultimo 2002 i Montenegro, hvilket skal følges op af yderligere fald i 2003 og 2004. Underskuddet på de løbende poster forventes i 2002 at stige fra 10,9 % til 12,9 % af BNP og derefter at falde støt i forhold til BNP i 2003-2005, overvejende som følge af stigende eksport. Myndighederne forudser imidlertid en gennemsnitlig bistand fra udlandet i størrelsesordenen 840 mio. USD årligt til at finansiere en væsentlig del af underskuddet på de løbende poster. Valutareserverne skal ifølge målsætningerne stige til 4,3 måneders import fra 2,4 måneder ved udgangen af 2001.

3.2. Makroøkonomisk politik

Myndighederne i FRJ agter at nå disse mål ved fortsat at føre en fornuftig makroøkonomisk politik på mellemlang sigt. Finanspolitikken er programmeret til fortsat at lægge loft over de offentlige udgifter, især ved at mindske subsidierne, reformere centraladministrationen og lønpolitikken i den offentlige sektor samt reformer inden for pension og sundhedsvæsen. Udgiftsniveauet forventes at falde med 3 % i forhold til BNP frem til 2005 fra et forholdsvis højt niveau på ca. 49 % i 2002. På indtægtssiden agter myndighederne at udvide beskatningsgrundlaget ved forbedret skatteadministration og -opkrævning. Som i andre overgangsøkonomier må budgetunderskuddet imidlertid forventes at ligge på et højt niveau i hele perioden, ikke mindst på grund af behovet for investeringer, der vil gøre det muligt at modernisere en forældet infrastruktur, og afbetaling af gæld. Desuden betragtes sociale udgifter til de mest sårbare dele af befolkningen som en forudsætning for at opretholde den offentlige opbakning til befolkningen. Statsgælden i procent af BNP forventes at blive halveret fra omkring 130 % ved udgangen af 2001 til 65 % ultimo 2005.

Det væsentligste mål med pengepolitikken vil fortsat være at sænke inflationen. Som i 2001 vil den grundlæggende pengedannelse overvejende ske på grund af stigende valutaeserver, mens stigningen i den indenlandske aktivmasse fortsat vil være særdeles begrænset. I denne sammenhæng vil den indenlandske långivning fra bankvæsenet ligge under 0,5 % - 1,0 % af BNP på mellemlang sigt. En fornuftig lønpolitik i den offentlige sektor må betragtes som en forudsætning for, at inflationen kan nedbringes yderligere. Politikken med begrænset valutakurspleje vil blive fortsat, selv om myndighederne nøje overvåger, hvor hensigtsmæssig valutakurspolitikken er under hensyntagen til den eksterne konkurrenceevne og eksporten. Valutakurspolitikken skal muligvis også tages op til revision i lyset af den nyligt vedtagne lov om valutatransaktioner. Desuden forventes det på mellemlang sigt, at samtlige nuværende restriktioner på de løbende poster vil blive fjernet, og at der vil ske en væsentlig liberalisering af transaktioner, der vedrører kapitalbalancen.

3.3. Strukturreformer

Myndighederne forventer, at strukturreformerne fortsætter på mellemlang sigt, især inden for økonomien, bankvæsenet og erhvervslivet, som en logisk videreførelse af den fortsatte makroøkonomiske stabilisering. Der vil blive fulgt op med yderligere prisliberalisering, især med justering af energipriserne til et niveau omkring kostprisen senest i 2004. Inden for handel er der planer om at fjerne de eksisterende handelshindringer, dvs. kvantitative restriktioner, undtagen af sundheds-, miljø- og sikkerhedsårsager, mens den udvidede aftale er i kraft.

Hvad *statsfinanserne* angår, er gennemførelsen af et effektivt udgiftsstyringssystem i Serbien og styrkelsen af skatteadministrationen højt prioriteret inden for styrkelsen af institutionerne. Med hensyn til udgiftspolitikken er der planer om en væsentlig reform af de offentlige udgifter med henblik på at øge kvaliteten og effektiviteten af de offentlige tjenester. Især forventes en mere målrettet brug af sociale overførsler og bistand, herunder en gennemgribende reform af pensionssystemet og af statsstøtten, at bidrage til yderligere rationalisering af det offentlige forbrug. I Serbien vil den væsentligste reform af skattepolitikken være indførelse af moms, hvilket er planlagt til begyndelsen af 2004.

Inden for *bankvæsenet* lægges der vægt på at styrke banktilsynet med udgangspunkt i mere stringente forsigtighedskrav, som modsvarer internationale standarder, for at styrke bankernes finansielle stilling. Der forventes yderligere fremskridt med genopretning og muligvis omstrukturering af de banker, der står under særligt tilsyn af den jugoslaviske nationalbank,

eller som er underlagt agenturet for genopretning af banker. Endelig har myndighederne planer om at privatisere finansieringsinstitutterne hurtigere. I Montenegro skal det på kort sigt besluttes, om en række banker skal have fornyet deres licens eller bør lukkes.

Omstruktureringen og privatiseringen af større, statsejede virksomheder vil på mellemlang sigt gå hurtigere. Omkring 150 virksomheder er blevet udset til at skulle privatiseres ved offentligt udbud; i omkring 70 tilfælde er proceduren allerede fremskreden, og 28 virksomheder forventes solgt inden udgangen af 2002, mens de øvrige forventes solgt i de kommende år. Der er i øjeblikket planer om at privatisere 150-200 virksomheder ved salg på auktion, og disse forventes solgt inden udgangen af 2002. Hvad angår flertallet af ca. 4 000 statsejede virksomheder, forventes privatiseringsprocessen at gå hurtigere på mellemlang sigt og at være fuldstændig afsluttet medio 2005. Myndighederne agter ligeledes at omstrukturere omkring 40 større virksomheder, som derefter muligvis skal privatiseres.

4. FRJ'S EKSTERNE FINANSIERINGSBEHOV I 2002 OG 2003

Selv om FRJ fortsætter den makroøkonomiske stabilisering og opretholder de gode resultater inden for strukturreformer, som indgår i den udvidede aftale, kan landet - i overensstemmelse med IMF's vurdering og forudsigelserne i en nylig stabsberetning (EBS/02/73 af 26. april 2002) - fortsat forventes at være stærkt afhængig af ekstern finansiel bistand på mellemlang sigt, herunder makrofinansiel bistand. Væsentlige finansieringsbehov skyldes især eksterne gældsforpligtelser og behovet for at opbygge valutareserverne samt omkostningerne ved at modernisere den offentlige infrastruktur og omstrukturere virksomheder og banker.

Ifølge IMF's prognose for betalingsbalancen vil bruttofinansieringsbehovet i 2002 og 2003 udgøre ca. 8 450 mio. USD, overvejende som følge af eksterne udeståender (ca. 4 000 mio. USD) og et forventet underskud på de løbende poster før tilskud (ca. 3 370 mio. USD) samt en planlagt forhøjelse af bruttovalutaeserverne med omkring 900 mio. USD ved udgangen af 2003, hvilket svarer til 3,5 måneders forventet import. Dette virker rimeligt set i lyset af yderligere valutoliberalisering.

Bruttofinansieringsbehovet forventes reduceret på grund af nettokapitaltilstrømningen (1 670 mio. USD), forventet gældssanering (4 231 mio. USD), overvejende fra London-klubben på næsten samme vilkår som fra Paris-klubben, og endelig aftalte bilaterale officielle lån og tilskud (421 mio.), hvilket betyder et samlet underskud på 2 131 mio. USD.

I lyset af de klare IFI-forpligtelser indtil nu i 2002 (350 mio.) samt forventet IMF-finansiering i 2002 og 2003 (562 mio. USD) bør dette kunne mindske underskuddet til omkring 1 220 mio. USD, hvilket der er behov for at dække via yderligere finansieringsgarantier fra IFI og bilaterale donorer, hvilket også forventes (300 mio. USD i 2002 og 920 mio. USD i 2003). Da IMF forventer finansiering fra IFI (ekskl. IMF) i 2003 på 360 mio. USD, vil der stadig være behov for at dække manglende finansiering i størrelsesordenen 860 mio. USD ved hjælp af bilaterale finansielle tilskud i 2002 og 2003.

Ifølge oplysningerne fra IMF er en del af dette finansieringsunderskud for 2002/2003, dvs. omkring 280 mio. USD, et makrofinansielt underskud (ca. 100 mio. USD i 2002 og 180 mio. USD i 2003). Dette inkluderer dog ikke betalingsbalancestøtte fra Paris-klubben af bilaterale kreditorer, dvs. støtte via kapitalisering af rentemoratoriet, som er anslået til omkring 100-120 mio. USD for perioden 2002-2003.

IMF antydede, at hvis en væsentlig del af denne manglende makrofinansiering skal dækkes, vil der være brug for makrofinansiel bistand allerede fra 2002.

5. MULIG YDERLIGERE MAKROFINANSIEL BISTAND FRA FÆLLESSKABET OG DENNE BISTANDS HOVEDTRÆK

Kommissionen foreslår, at Fællesskabet stiller yderligere makrofinansiel bistand på op til 130 mio. EUR til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien. Det foreslåede beløb synes at harmonere med IMF's fremskrivninger af finansieringsgab for makrofinansiel støtte og finansieringsbehovet.

Yderligere makrofinansiel bistand fra Fællesskabet vil bidrage til at afstive landets økonomiske, sociale og politiske stabilitet og samtidig styrke dets vigtige rolle som stabiliserende faktor i området. Bistanden anses at være en passende foranstaltning til at lette landets finansielle bindinger over for udlandet, til at støtte landets betalingsbalance og til at styrke dets reserver. Yderligere makrofinansiel bistand fra Fællesskabet vil supplere de midler, der stilles til rådighed af internationale finansielle institutioner og bilaterale donorer. Hvis der ikke tilvejebringes tilstrækkelig finansiering fra officielle kilder, kan det få negative konsekvenser for videreførelsen af den økonomiske politik, som er forudsat i den udvidede aftale med IMF, og dermed for de samlede vækstudsigter, beskæftigelsen og befolkningens levestandard.

Det er hensigten, at den foreslåede støtte skal indgå i første halvdel af den udvidede aftale med IMF i 2002 og 2003. Bistanden vil blive frigivet i mindst to rater og være ledsaget af passende makroøkonomiske og strukturelle betingelser på linje med hovedkomponenterne i det nye IMF program.

I betragtning af at Forbundsrepublikken Jugoslaviens lånemuligheder fortsat er begrænsede, selv i lyset af Paris-klubbens foranstaltninger, indeholder den foreslåede makrofinansielle bistand fra Fællesskabet et betydeligt element af gavebistand på op til 75 mio. EUR. Dækningen i budgettet er allerede programmeret til budgetpost B7-548 for 2002 og 2003. Bistandens låneelement på op til 55 mio. EUR vil få en løbetid på op til femten år svarende til vilkårene knyttet til de seneste pakker af makrofinansiel bistand til andre lande i det vestlige Balkan. Fællesskabet vil tilvejebringe midler gennem lånoptagelse på markedet med en garanti over det almindelige budget. Forbundsrepublikken Jugoslavien vil derefter låne af Fællesskabet. Låntagnings- og långivningstransaktionerne vil blive fuldt matchet og være uden kommercielle risici for Fællesskabet. I overensstemmelse med garantifondsmekanismen vil budgetvirkningerne af en afgørelse om at stille et lån på op til 55 mio. EUR til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien indebære, at garantifonden tilføres 4,95 mio. EUR, som er dækket af en tilstrækkelig margin i garantireserverne.

På baggrund af ovenstående anmodes Rådet om at vedtage vedlagte forslag til afgørelse om yderligere makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om yderligere makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og²

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionen har konsulteret Det Økonomiske og Finansielle Udvalg forud for fremsættelsen af sit forslag.
- (2) De jugoslaviske myndigheder har genetableret forbindelserne med internationale organisationer og har især gjort fremskridt med at normalisere landets økonomiske forbindelser med multilaterale kreditorer, herunder Den Europæiske Investeringsbank, og med officielle bilaterale kreditorer.
- (3) Siden oktober 2000 har Forbundsrepublikken Jugoslavien gjort væsentlige fremskridt inden for økonomisk stabilisering og reform, og landet har taget vigtige skridt til at skabe en velfungerende markedsøkonomi.
- (4) Som led i den stabiliserings- og associeringsproces, der danner ramme for EU's forbindelser med regionen, er det ønskeligt at støtte bestræbelserne på at understøtte den politiske og økonomiske stabilisering i Forbundsrepublikken Jugoslavien med henblik på udvikling af fuldt udbyggede samarbejdsforbindelser med Fællesskabet.
- (5) Finansiell bistand fra Fællesskabet kan bidrage til at bringe Forbundsrepublikken Jugoslavien tættere på Fællesskabet. Fællesskabet har i 2001 allerede ydet makrofinansiel bistand på 345 mio. EUR til Forbundsrepublikken Jugoslavien³.
- (6) I maj 2000 godkendte Den Internationale Valutafond (IMF) en treårig "udvidet aftale" med Forbundsrepublikken Jugoslavien i størrelsesordenen 829 mio. USD med henblik på at understøtte myndighedernes økonomiske program for 2002-2005.
- (7) I maj 2001 besluttede Verdensbanken at stille en midlertidig pakke af lån på særlige vilkår på i alt 540 mio. USD til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien over en

¹ EFT

² EFT

³ Afgørelse 2001/549/EF (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 36), afgørelse 2001/901/EF (EFT L 334 af 18.12.2001, s. 30).

periode på tre år; indtil videre er der bevilget to justeringskreditter på 70 mio. og 85 mio. USD i henholdsvis januar og maj 2002 med henblik på at understøtte reformer i de offentlige finanser samt i energi- og socialektoren og for at fremme udviklingen af den private sektor.

- (8) I november 2001 enedes medlemmerne af Paris-klubben om en væsentlig gældssanering til fordel for Forbundsrepublikken Jugoslavien, hvilket allerede har haft en positiv indvirkning på betalingsbalancen.
- (9) Myndighederne i Forbundsrepublikken Jugoslavien har anmodet om finansiel bistand fra de internationale finansielle institutioner, Fællesskabet og andre bilaterale donorer.
- (10) Ud over det beløb, der skønnes at kunne tilvejebringes via IMF og Verdensbanken, vil der fortsat være et stort finansieringsbehov, der skal dækkes for at styrke landets policy-målsætninger, der er knyttet til myndighedernes reformbestræbelser.
- (11) Fællesskabets makrofinansielle bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien er en passende foranstaltning til at lette landets finansielle bindinger over for udlandet, til at støtte dets betalingsbalance og til at styrke dets reservestilling.
- (12) Finansiell bistand fra Fællesskabet i form af en kombination af et langfristet lån og direkte gavebistand er en passende foranstaltning til at sikre Forbundsrepublikken Jugoslaviens finansielle stilling over for udlandet på baggrund af landets begrænsede lånemuligheder.
- (13) Inkluderingen af et gaveelement i denne bistand foregriber ikke budgetmyndighedens afgørelse.
- (14) Fællesskabets bistand bør forvaltes af Kommissionen i samråd med Det Økonomiske og Finansielle Udvalg.
- (15) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel til vedtagelse af denne afgørelse end artikel 308 -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Fællesskabet stiller yderligere makrofinansiell bistand til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien i form af et langfristet lån og direkte gavebistand med henblik på at sikre en holdbar betalingsbalancesituation og styrke landets reservestilling.
2. Lånekomponenten i denne bistand udgør en hovedstol på højst 55 mio. EUR med en maksimal løbetid på 15 år. Til dette formål bemyndiges Kommissionen til, på Fællesskabets vegne, at låne de nødvendige midler, som stilles til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien i form af et lån.
3. Bistandens gaveelement beløber sig til højst 75 mio. EUR.

4. Fællesskabets finansielle bistand forvaltes af Kommissionen i tæt samråd med Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og på en måde, der er i overensstemmelse med aftalen mellem IMF og Forbundsrepublikken Jugoslavien.

Artikel 2

1. Kommissionen bemyndiges til, efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, at aftale de økonomisk-politiske betingelser knyttet til Fællesskabets yderligere finansielle bistand med myndighederne i Forbundsrepublikken Jugoslavien. Disse betingelser skal være i overensstemmelse med de aftaler, der er nævnt i artikel 1, stk. 4.
2. Kommissionen kontrollerer med regelmæssige mellemrum i samarbejde med Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og i koordination med IMF, at den økonomiske politik i Forbundsrepublikken Jugoslavien er i overensstemmelse med formålene med denne makrofinansielle bistand, og at betingelserne knyttet hertil overholdes.

Artikel 3

1. Denne bistands låne- og gaveelement stilles til rådighed for Forbundsrepublikken Jugoslavien i mindst to rater. I henhold til bestemmelserne i artikel 2 frigives den første rate på grundlag af tilfredsstillende resultater med Forbundsrepublikken Jugoslaviens makroøkonomiske program som led i den nuværende udvidede aftale med IMF.
2. Den anden og eventuelle yderligere rater frigives på grundlag af en tilfredsstillende videreførelse af de i artikel 2 nævnte økonomiske politikker og tidligst tre måneder efter frigivelsen af den første rate.
3. Midlerne udbetales til Forbundsrepublikken Jugoslaviens centralbank.

Artikel 4

1. De lånoptagelses- og långivningstransaktioner, der er nævnt i artikel 1, gennemføres med samme valørdato og må for Fællesskabet ikke medføre omlægning af forfaldstiden, valutakurs- og renterisici eller andre kommercielle risici.
2. Kommissionen træffer, hvis Forbundsrepublikken Jugoslavien ønsker det, de nødvendige foranstaltninger til at indføre en klausul om førtidig tilbagebetaling i lånebetingelserne og til at sikre, at en sådan klausul kan anvendes.
3. Giver omstændighederne mulighed for en forbedring af renten på lånet, kan Kommissionen på Forbundsrepublikken Jugoslaviens anmodning helt eller delvist refinansiere sin oprindelige låntagning eller omlægge de hertil svarende finansielle betingelser. En sådan refinansiering eller omlægning gennemføres på de betingelser, der er fastsat i stk. 1, og må ikke resultere i en forlængelse af den gennemsnitlige løbetid for de af transaktionerne berørte lån eller i en forhøjelse af restgælden, udtrykt i løbende valutakurs, på datoen for refinansieringen eller omlægningen.

4. Forbundsrepublikken Jugoslavien bærer alle de omkostninger, som Fællesskabet måtte afholde i forbindelse med indgåelse og gennemførelse af transaktioner i henhold til denne afgørelse.
5. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg underrettes mindst én gang om året om udviklingen i de transaktioner, der er omhandlet i stk. 2 og 3.

Artikel 5

Kommissionen sender mindst én gang om året, før september, Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, der indeholder en vurdering af gennemførelsen af denne afgørelse i det foregående år.

Artikel 6

Denne afgørelse får virkning fra dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Den udløber to år efter dagen for offentliggørelsen.

Udfærdiget i ,

*For Rådet
The President*

BILAG

NØDVENDIGE BUDGETMIDLER TIL INDBETALING I GARANTIFONDEN I 2002 OG MARGEN UNDER RESERVEN TIL LÅN OG LÅNEGARANTIER TIL FORDEL FOR TREDJELANDE

(I MIO. EUR)

Aktion	Beregnings- grundlag ¹	Indbetalinger til fonden ²	Reserve- margen
Afgjorte transaktioner, projektrelateret bistand			213,0 ³
EIB			
Middelhavsområdet 1997-2000	35,0(a)	2,36	210,64
2000-2007 generelt långivningsmandat	2747,7(b)	160,74	49,9
Den særlige genopbygningsfacilitet for Tyrkiet	225,0(b)	13,17	36,73
Særlig aktion, Østersøen/Rusland	25,0(c)	2,25	34,48
Korrektioner			
EIB			
Annullering af bevillingerne for 2001 til Østersøen/Rusland ⁴	(100)(c)	-9,00	43,48
Makrofinansiel bistand (d)			
<u>Suspenderet aktion</u>			
Albanien: forventet overførsel	(20)(e)	-2,80	46,28
<u>Beslutede aktioner</u>			
Yderligere makrofinansiel bistand til Ukraine	<u>(92)(e) + 110,0</u>	<u>-2,98</u>	<u>49,26</u>
<u>Foreslåede aktioner</u>			
Yderligere makrofinansiel bistand til Bosnien-Hercegovina	<u>20,0</u>	<u>1,80</u>	<u>47,46</u>
Yderligere makrofinansiel bistand til FRJ	55,0	4,95	42,51
Resterende långivnings- og garantikapacitet ⁵			472,33

¹ Beregningsgrundlaget udgør 75 % (a), 65 % (b) eller 100 % (c) af EIB-lånenes nominelle beløb og 100 % (d) af lånene i tilknytning til makrofinansiel bistand.

² I overensstemmelse med kapitaltilførselsreglerne i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 af 31. oktober 1994. Siden 2000 har indbetalingssatsen været fastsat til 9 %. I forbindelse med transaktioner afgjort før 2000 er der foretaget fraførsler efter 14 %-satsen og derpå genindbetalinger efter 9 %-satsen.

³ Reserve i 2002 ifølge det finansielle overslag.

⁴ I stedet for 100 i 2001 er udbetalingen programsat til 25 i 2002, 40 i 2003 og 35 i 2004.

⁵ For 100 % garanterede lån.

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Yderligere makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien.

2. BUDGETPOST

a) Gaveelementet i bistanden

B7-548

b) Låneelementet i bistanden

B0-215 - "EF-sikkerhedsstillelse for programmer for lån, som Fællesskabet har optaget med henblik på finansiel bistand til lande i det vestlige Balkan".

3. RETSGRUNDLAG

Artikel 308 i traktaten.

4. BESKRIVELSE AF OG BEGRUNDELSE FOR FORANSTALTNINGEN

a) Beskrivelse af foranstaltningen

Et fællesskabslån (finansieret ved hjælp af lån optaget af Fællesskabet på de internationale kapitalmarkeder) på op til 55 mio. EUR og gavebistand fra Fællesskabet på op til 75 mio. EUR (finansieret over det almindelige budget) til Forbundsrepublikken Jugoslavien med henblik på at støtte regeringens reformbestrebelse og sikre en holdbar betalingsbalancesituation.

b) Begrundelse for foranstaltningen

Bæredygtigheden af den økonomiske stabilisering og reformerne i Forbundsrepublikken Jugoslavien afhænger i høj grad af ekstern finansiel bistand fra officielle kilder på gunstige vilkår.

5. KLASSIFIKATION AF UDGIFTERNE

a) *Gaveelementet*: ikke-obligatoriske, opdelt.

b) *Låneelementet*: obligatoriske.

6. UDGIFTERNES ART

a) Ren gavebistand (100 % tilskud), som frigives i mindst to successive rater.

- b) Potentiel anvendelse af budgetgarantien for Fællesskabets låntagning med henblik på finansiering af lånet.

7. FINANSIELLE VIRKNINGER

a) *Beregningsmetode*

Vurderingen af det bistandsbeløb, der anses for nødvendig, er baseret på de aktuelle skøn over modtagerlandets residuale eksterne finansieringsbehov.

For låneelementets vedkommende forventes det ikke, at budgetgarantien vil blive anvendt.

b) *Foranstaltningens virkninger på aktionsbevillingerne*

Der vil kun blive trukket på den budgetpost, der svarer til gaveelementet, hvis Forbundsrepublikken Jugoslavien overholder en række policy-betingelser, som vil blive aftalt med landets myndigheder.

Den budgetpost, der afspejler budgetgarantien for låneelementet i bistanden, vil kun blive aktiveret, såfremt der rent faktisk gøres brug af garantien.

c) Finansiering af interventionen

(i) Gaveelement

Der foreslås følgende forfaldsplan for bevillinger, der finansieres inden for rammerne af udgiftsområde 4 i de nugældende finansielle overslag (i mio. EUR):

	2002	2003 ⁶
Forpligtelsesbevillinger	60	15
Betalingsbevillinger	60	15

(ii) Ved træk på budgetgarantien:

- Benyttelse af garantifonden oprettet ved Rådets forordning (EF, EURATOM) nr. 2728 af 31. oktober 1994, senest ændret ved forordning nr. 1149 af 25. maj 1999.
- Hvis garantifonden ikke indeholder tilstrækkelige midler, fremskaffes der supplerende midler fra budgettet ved overførsel: af enhver overskudsmargen i garantireserven

af forsinkede indbetalinger til budgettet, for hvilke budgetgarantien

⁶ Med forbehold for godkendelse fra budgetmyndigheden har Kommissionen afsat forpligtelsesbevillinger på 80 mio. i FBF 2003.

er blevet bragt i anvendelse (under artikel 27, stk. 3, i finansforordningen)

af en eventuel disponibel margin under udgiftsloftet for udgiftsområde 4 i de finansielle overslag eller af midler tilvejebragt ved en omfordeling.

- Kommissionen kan midlertidigt, for at opfylde sine forpligtelser, sikre gældsbetjeningen ved hjælp af midler fra sin likvide beholdning. I så fald anvendes artikel 12 i Rådets forordning (EØF, EURATOM) nr. 1552/89 af 29. maj 1989.

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Midlerne vil blive udbetalt direkte til Forbundsrepublikken Jugoslaviens centralbank, men først når Kommissionens tjenestegrene, efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og i samråd med IMF, har kontrolleret, at landets makroøkonomiske politik er tilfredsstillende, og at de specifikke betingelser knyttet til denne bistand er opfyldt.

Bistanden vil blive gjort til genstand for verifikation, kontrol og regnskabsrevision fra Den Europæiske Revisionsret og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

9. ANALYSE AF OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

- a) Begrundelse for transaktionen og specifikke mål

Ved at støtte Forbundsrepublikken Jugoslaviens makroøkonomiske reformbestrebelse og supplere det internationale samfunds långivning til dette land inden for rammerne af IMF-programmet vil denne bistand lette overgangen til en markedsøkonomi.

- b) Overvågning og evaluering

Denne bistand er af makroøkonomisk karakter, og overvågningen og vurderingen af den gennemføres inden for rammerne af det treårige IMF-støttede tilpasnings- og reformprogram, som Forbundsrepublikken Jugoslavien er i færd med at implementere.

Kommissionens tjenestegrene vil overvåge foranstaltningen på grundlag af ægte makroøkonomiske og strukturpolitiske indikatorer, som aftales med modtagerlandets myndigheder. De vil også forblive i tæt kontakt med IMF og Verdensbanken og trække på deres vurdering af landets stabiliserings- og reformresultater.

Ifølge forslaget til Rådets afgørelse skal der udarbejdes en årlig rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om foranstaltningens gennemførelse.

10. ADMINISTRATIVE UDGIFTER

Denne foranstaltning er af ekstraordinær karakter og vil ikke medføre en forøgelse af Kommissionens personale.